

Lakewood Daf Yomi

PRESENTED BY SRULY BORNSTEIN

לע״ן

ברוך דוב ז״ל בן יבלחט״א משה חיים ווידרא נ״י
הרב שמעון דוד בן ר' יעקב יוסף איידער זצ״ל

מראה מקומות רשפי אש

לע״ן מרים שיינדל בת יבלחט״א אפרים שמעון סינאוויץ

יב א ממי פ"ד מל"ג מל"ג
מקדש הלכה יו טו טז

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שמשמא
וכו' והר"ר משה
מפונמיזא פ"י ע"ג
ג"כ פ"א מ"ג דלנ"ט
[ממ"ה תוס' ד"ה אמר
רב תחליפא וכו' כיון
דאחי' בבינופאי וכו'.
ע"פ פסחים ט"ז ע"ג [נמוס'
ד"ה הא דאחי' וכו']:

ליקוטי רש"י

הוב והובא בו. גימטא
ו' 565 יו"כ שניה
נמוספתא
(פ"ד). הוב והובא
והצבורע וכו' וכו'
גדה ופמא מת
בביתא ביום. משמא
המורה צדק השפיע
שלה טעמא [מפרש]
פ"ג דמגילה (דף כ').
מקרא דפוס השפיע
מקרא שפיע ספיה ואם
אל שפיע שלה צדק
טובין כדקרא לכוכל
מורה לערב. גדה
ויוצאת. טעמא כדקרא
גולה יו"כ אל טל שפיע
שלה ערב יו"כ שאינה
יכולה לטעול צדק ו'
לכתיב דה מורה גימטא
שהייתה תהא כל ו'
(פסחים דף ט"ז) [שבת
קכ"א]. לא שכיחא. לא
מליה. [וענין יו"כ].
הותרה היא בציבור.
ולא בעי נק. רחוקה
היא בציבור. נקושי
דמית טעמא נקדמות
וענין יו"כ [פסחים
ע"ה]. היא דאיכא.
היא ש"ס [ע"פ קדושין
ע"ב ברכות ה']. אהדרין
ואהדרין. מדרין
מבית אב אחרינא.
לחור ולנפול טעמא מבית
אל חור [ע"פ קדושין כ"ב].
ביק קיש: טעמא לט.

הגהות וצינונים

[א] ע"י רש"י שמקיים
בר תחליפא. וכי"ה
בכמה בחי'. ושאר בחי'
ל"ג. אבדה דרב הונא בר
תחליפא. וכמו בחי':
[ב] כתיב שמשבכב:
[ג] [ציל: הלוג' (גליון):
[ד] יש להוסיף איש
(כ"ח): [ה] בריש"א
ובחי' והתקנת מלאכת
שלה וקרבן צבור. ע"י
שית יצחק: [ו] ציל כי
הוא (שית יצחק):
[ז] ציל [ט] שמשבכב
ברפ"ד לטומ':
[ח] לפניו מתוקן ע"פ
מהרש"א שהגיה רפ"י
משבכב. ונפל ט"ס
בהגהות. וצ"ל וכלי'
במקום "יודים" (באה"מ,
וכמו באהלות פ"א מ"ב).
וברש"י כלפניו וגורס
ד' שמאן והבונה
למשנה ג': [ט] "ומצורע"
ליתא לפניו: [י] ציל
כשאר שטושה משבכב
ופושב (באה"מ): [יא] יש
להוסיף קאמר (בארות
המית): [יב] ציל כרב
שבת: [יג] (גליון): יש
שהגיה בו' שמשון
דאמר בסמוך ע"ב (שית
יצחק ועוד). ויש שהגיה
בו' וי"ה דאמר בסמוך ח
ע"א (ע"י בהג"ה שטחה
מוציא): [יד] ציל
שמיני (שית יצחק).
וע"פ תוס' הרא"ש יש
להשלים ליל שמיני
מוציא שביעי: [טו] ציל
דתניא (גליון): [טז] שייך
לעמוד שלפני זה (גליון):

שבעת ימים פרק ראשון יומא

סיפא איצטריך ליה אלא שחמור ממנו כו'. צפרק אלו דברים
צפסקים (דף סח). פריך מהכא¹ חילמא לטומאתא האי
טומאת ו' כתיב ציה והאי טומאת ו' כתיב ציה אלא לאו למחנות
ומדסיפא למחנות רישא נמי למחנות מדי איריא הא כדאימא והא

כדאימא וגמגמו שס החוס' אמאי
משני דוחק ומוקי רישא וסיפא
בתרי טעמי לישני כי הכא לעולם
לטומאתן וסיפא איצטריך ליה ונראה
לי לתוך דהאי שיעורא דהתם יתח
ליה לתוך טפי דהיא גופא איצטריך
מלומר דסיפא איצטריך ליה ותנה
רישא משנה שאינה כריכה משום סיפא
והכא לא מני לשנויי כי התם דמסיפא
גופא פריך ואיצטריך לשנויי שיעורא
דמיקא אי נמי נ"ל דהתם נמי לא
מני לשנויי כי הכא דהא מסקינן הכא
דבעל נדה כטמא מת לטבילתו וטובל
ציום וכו' שיעורא מנהרדעא סבירא
ליה דבעל נדה כנדה לטבול צליה
ומעיקרא פריך ליה מצרייתא בעל
נדה כטמא מת מאי לאו לטבילתו לא
לטומאתו וסיפא איצטריך ליה והדר
איתומצ מצרייתא דתניא כדדיא בעל
נדה וטמא מת טבילתם ציום ולהכי
לא הוה מני לשנויי התם לטומאתו
דהא על כרחק בעל נדה כטמא מת
נמי לטבילתו דמסקינן הכא והשתא
מאי טעמא הוה כטמא מת לטבילתו
אלא ש"מ דכנדה הוה לכל מאי דכתיב
יש עלו למאי דלא רציתו קרא
משום דהוה טומאת מגע כמותו וא"כ
ה"ה למחנות וטע"ג דמעיקרא כי

אמר למאי אי לטומאתא² לא הוה קשה
וסיפא איצטריך ליה אכתי הוה פריך ליה והא על כרחק בעל נדה כטמא מת
למחנות כדפי': **אלא** שחמור ממנו בוע"ג נדה בו'. תימה לי דטמא מת נמי חמור מבעל נדה שטעון הוזהר ג' ו' ומטמא כלי
מתכות לעשותם אב הטומאה כיוצא בו דתנן גריס מסכת אהלות ג' טמאין צמת כלים צמת ואדם³ ככלים טמאים טומאת ו' וכו' ושמא
בסיפא דברייתא השיב נמי להני חומרי דטמא מת מבעל נדה: **שמשמא** משבכב ומושב במומא ק"ה. כאן חזר בו רש"י ממה
שפירש צפרק אלו דברים צפסקים (דף טו): אהא דקאמר התם אדרבה צ' חמור ממנו שכן עושה משבכב ומושב וכו' משמע דמלורע
אינו עושה משבכב ומושב והקשה מדאמר צמורת כהנים⁴ ויגילת את כל שערו פרט לצית הסמרים ודין הוא נאמר תגלחת צימי ספרו
ונאמר תגלחת צימי גמרו מה תגלחת האמורה צימי ספרו פרט לצית הסמרים אף תגלחת האמורה צימי גמרו פרט לצית הסמרים
ומקשה אם הקל צימי ספרו שאין מטמא משבכב ומושב ואין מטמא צביאה נקל צימי גמרו שמשמא משבכב ומושב כו' ומירך רש"י וגם
ר"ת דהיא דאלו דברים דמשמע דזו עושה משבכב ומושב ולא מלורע היינו לטמא אדם וצדיקים והיא דת"כ מיירי לטומאה קלה
לטמא אוכלין ומשקין דאחי' ק"ו כדאימא גריס פרק דם הנדה (מה דף טז): ומה צ' שאין מטמא צביאה עושה משבכב ומושב אכן המנוגעת
ומלורע⁵ שמשמא צביאה אינו דין שיעשו משבכב ומושב וממיעוטא דהזו ולא אכן המנוגעת ממעט התם מטומאה חמורה והכי נמי נמעט
מלורע גופיה מההוא קרא מטומאה חמורה וכאן פרש"י שטושה משבכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין ולא כשאר משבכב ומושב שטושה⁶
לטמא אדם וכלים כגון הזו והמלורע וכו' וה"ר משה מפונמיז"א פ"י כמו שפרש"י ככאן והיא דאלו דברים מוקי לה במלורע צימי
ספרו וכדמשמע בת"כ שאין עושה משבכב ומושב ועוד האריכו בו החוס' באלו דברים (דף טו): וכאן לא שייך ולי הוקשה על מה שפי' החוס'
דמלורע ואכן המנוגעת אהו בק"ו מוז לטומאה קלה והיכי אהו האירא למיפרך מה לזו שטושה משבכב ומושב לטומאה חמורה האמר צימי
ומינהו הא לא קשה דאיכא למימר בעל נדה יוכיח מינהו אכתי איכא למיפרך מה להלך השוה שצדן משמא כלי חרס צהיסק דאף בעל
נדה מטמא כלי חרס צהיסק כמו שהוכיח שם ר"י מדאמר פרק צנות כוחים (מה דף טז). מה היא מטמאה כלי חרס אף הוא מטמא כלי
חרס ומדנקט כלי חרס שאין מטמא מגב ש"מ צהיסק קאמר אלא נ"ל דטומאה חמורה נמעטיה מהזו וטומאה קלה מטמא צהיסקא
דוהזו את זוזו לזכר ולנקבה ודרשינן צפרק צנות כוחים (שם דף טז): לזכר לצינת מלורע למעיינותיו וכו' ואיתקש מלורע לזו גמור ומן
הדין הוה לן למימר דאיתקש לזו אפילו לטומאה חמורה אלא דאחא מיעוטא דוהזו ומעטיה ונקוי מיעוטא לטומאה חמורה והיקשה לטומאה
קלה: **אמר** רב תחליפא משמיה דרבא ואת אומרת שומא דהותרה היא בציבור. תימה דצנחנים ר"פ כל הפסולים (דף ג.) קאמר
מכלל דתרוייהו סבירא להו פי' אבי ורצו טומאה דחיהו היא ול"ג דאין אנו ריכין לומר דלא ס"ל כסתם מתניתין אלא היא דהתם לענין פסק
לא ס"ל דס"ל (כרז"ב) דאמר צמון טומאה דחיהו היא ול"ג דאין אנו ריכין לומר דלא ס"ל כסתם מתניתין אלא היא דהתם לענין פסק
אחרי דקאי אמאי דקאמר עולא ציהה צמנת שמה ציהה ופריך ליה ממלורע שחל שמיני שלו להיות צערב הפסק וראה קרי אע"פ שאין טבול
יו אחר נכנס זה נכנס מוטב יצא עשה שיש בו כרת וידחה עשה שאין בו כרת ואי אמרת ציהה צמנת שמה ציהה אידי ואידי עשה שיש
בו כרת הוא א"ל ממוך הואיל והותר לזרעו הותר לקרי אמר רב יוסף ש"מ דקסבר עולא רופן וצין ועשו טמאי מחים הואיל והותר לטומאתן
הותרו לזיבתן א"ל צימי מי דמי טומאה אישטמריא וזה לא אישטמריא וכו' דילמא הכי קאמר מר רופן וטמאי מחים וכו' ואכתי לא דמי מלורע
הימירא הוא טומאה דחיהו היא להא איתמאי א"ל רבא אדרבה איפסקא משמא וכו' וכיון דהתם לענין פסק איתמאי איכא
למימר נהי דפסק⁷ כיון דאחי' ציטופיא חשיב כקרבן ציבור⁸ ודוחה את השבת ואת הטומאה מ"מ דלאו כל שרלא מיימו מד פסק בשבתות
מהדרינן אטוהורין אפילו למ"ד טומאה היתר היא צפרק ציבור גמור הנה בשבתות וכן משמע לקמן בסמוך (דף טז). דאילו של אהרן אע"ג דוימנא
קביעא ליה דחי את השבת ואת הטומאה כקרבן ציבור מכל מקום כיון דקרבן יחיד הוא מהדרינן אטוהורין לכולי עלמא וכ"ש דניחא טפי
הא דאצטריך למידק התם מכלל דתרוייהו סבירא להו טומאה דחיהו דמאי נפקא מינה דהוה דיוקא אלא משום דרצב סבירא ליה
הא טומאה היתר היא איצטריך למידק התם דאפילו הכי מודה הוא צפסקא וס"מ דשיעורא דשנין הכא צימא צמון אילים צאילו של אהרן
דאפילו למ"ד היתר הוא צפרק יחיד כמו אילו של אהרן ופסקא אע"ג דוימנא קביע להו דחו שבת וטומאה מודה הוא דמהדרינן אטוהרה:

(א) לקמן פה. שנת קהל.
[פסחים ט"ז]. [ג] [לקמן ו':
פסחים ע"ג. ע"ג. פ. זמנים
לג.]. (ב) זבית פ"ד מ"ה.
(ד) זבית פ"ד מ"ה.
(ה) נדה לג. (ו) במדבר
ט"ז. (ז) פסחים דף טו.
(ח) לקמן ג. (ט) מצורע
פרשתא ב ה"ו-ח.
(י) לקמן דף נא.
(כ) תריכ זבית פ"ט ה"ה.
(ל) נדה טו. ח ע"ב.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דמיו' כו'
(ב) ולא הימר גמור הוא
וכל כו':

תוספות ישנים

זב וזבה מבייתן ביום.
ויזים השמיני קאמר
דמקלם חיוס כטלו וזהו
נמי שזיב לטבול ליל
שמיני [א] אף שאינו יכול
או להציל קיבולו
בשמיני שייך להטריב
שמשו אבל יש שהיו
מפסקין דהא (דפנין ט'
פ"ג נהר"ל דנדה דף ע"ג).
ואין טבילת לילה כזו
שאינה טבילה דליל שמיני
קאמר ומצויין ראייה
מדמינא נפקרי' מניין
שטבולת מעמי' ח"ל
והפאה אוחס אל הכין אל
פמח אהל מועד כ"ד היא
נאה אל פמח אהל מועד
אלא לא העריבה שטמה ואין
זה כלום דהתם לא קאמר
שטבולת מעמד יום אלא
לומר שאינה כריכה להמחין
עד הלילה אבל כל דכן הוא
שטבולת א"כ ליל שמיני
אלא שאו לא מובל דביצה
קדמותיה עד תשמישי
והיא דנדה מיירי שבה
קטנה משום דספיקא ליה
לחור ספיה היא כדאמרין
צפרק דמגילה (דף כ').
ובלתינן נמי התם צפרק
נהר"ל דנדה (דף ע"ג) ואין
גויזיה טו"ך אהר עשר
וטבלה ושמשה שמשמאה
משבכב ומושב ומימה צפרק
והיינו טעמא משום אל
גיעע ומנה דע יום צ' ועוד
דהא נשי דדין ספק צות
שויתיה ענן ואפ"ה לא
טובלות נמי הלילה.
ריש"א: [א] בעל קרי
במגע שריץ. צפסקים
פרק אלו דברים (דף טו)
מפרש: הפריש וכו'
במומא מת. פי'
נקוטרים שלא ימות מת
עליו כו' ואין לפרש שלא
יגעו בו מני אדם שמת
טמאי מחים כו' דהא
אמרין לקמן [א] ג"כ שזה
פרישמו לקדושה ואמרו
הכהנים נוגעין בו אי כתיב
מאלי אי כתיב יוכי ואיכתיב
סבירא להו טומאה דחיהו
היא ציבור וא"כ אמאי
נוגעין בו ולפי זה יש לנו
לספק הבהיט טמאי
מחיס דאין נראה לומר
דסויאל דלקמן פליגא ארבי
תחליפא דהכא אבל לפירוש
הקונני יתח טפי דלא
אמרין גיעע אלא שלא
יתעבכ עמו מן הית
למי' טומאה דחיהו היא
עליו ומייה קלם אהיה
עשו לטומאה מת בהתקנת
היא אחר ועיקר פרישמו
היא משום טומאת (מח)
קרי וזיה וגם משום לטול
דנכרי כדאמרין לקמן (דף
טו). מכלילין אע"ג ד'
לגורא דנכרי מדרינן:

ספר במדבר

פרשת במדבר

לויה בלשון משה להקרא השבט בשמו, ולפ"ז א"ש, דמה משה היה בלא אשה, כן היו כל החונים לפני המשכן בלא אשה, שעל זה היה דין מחנה לויה, דבעל קרי משתלח חוץ לשתי מחנות. ודוק. ועיין אבן עזרא פ' קרח על מסביב למשכן קרח כזה:

למחנה יהודה בו' ושמונים אלף וששת אלפים. פרט העשריות והאחדים בדגל יהודה, שמרמוז שיש כאן בדגלו שלשים ואחד פעמים ששת אלפים והוא כמנין שם אל:

ונסע אהל מועד מחנה הלוי בתוך המחנות כאשר יחנו בן יפעו איש על ידו לדגליהם. הענין, דכבוד לא שייך רק כשהם במקום מלך הכבוד, אז היה יהודה בכור לדגלים וראובן שני לו. וכן מחוקי הנימוס, כשיש נכבד אז צריכין לישב במשטר וסדר ולכן בפרק הנזיקין הפליגו רז"ל בשמירת הסדר בקריאה לס"ת החשוב קודם. ורמז לזה מצאנו בפרק ג' שאכלו אין מכבדין אלא בפתח שיש בה מזוזה וכש"כ בתי כנסיות וב"מ, לפי שכבוד אינו רק במקום מכובד ואין מכבדין בדרכים. לכן אמר כאן, שסדר הדגלים הוא לסדר חנייתן אצל אהמ"ע, הסדר הזה יהיה בעת המסעות ג"כ, שאינו דומה לשאר דרכים, שאין כבוד ואין סדר למעלה ולקדימה, משום שאהמ"ע נוסע בתוך המחנות, ומלך הכבוד שרוי בתוכם, א"כ צריכין להיות בסדר חנייתן על ידו. ולזה כווננו רז"ל במנחות צ"ה ונסע אהל מועד אעפ"י שנסע אהל מועד הוא ואינו נפסל לחה"פ ביוצא, היינו, שקדושת אהל מועד

אלה הפקודים בו' איש אחד לבית אבותיו היו. ולמעלה אמר ראש לב"א משום דכיון דהם היו מן המנין, והנשיא היה אחד מן המנין. ופשוט:

וסביב למשכן יחנו בו' וחנו בני ישראל איש על מחנהו בו' והלויים יחנו סביב למשכן העדות בו'. הנה קיי"ל, דבעל קרי מן התורה משתלח חוץ לשני מחנות מן וכל זב לרבות בעל קרי, כדאמר ר' יוחנן ריש פרק אלו דברים, וא"כ איך היו הלויים עושין במחנה שלהן, איך היו מותרין בתשמיש ואיך היו עם נשותיהן. וצריך לומר, דהלויים השומרים משמרת הקדש היו סמוכים סביב למשכן העדות, ואהליהם ונשיהם, וטפיהם היו חונים סביבות מחנם לפני מחנה ישראל. ולכך היה בין מחנה לויה למחנה ישראל רחוק מיל, כדאיתא במדרש הביאו רש"י על מנגד סביב, ובתוך אלפים אמה היו אהלי הלויים, ושם היו מותרין בתשמיש, ורק סביבות הארון היה לה דין מחנה לויה. לכן אמר וסביב למשכן יחנו, המה הגברים לבד והלויים יחנו סביב למשכן העדות, זה עם נשותיהן כחניית מחנה ישראל. ולכן עדות כתיב, שעדות, שהשכינה שורה בישראל, שזהירין ופרושין מעריות, וכמו שדרשו על קרא דשבטי יה עדות לישראל הביאו רש"י פ' פנחס על קרא משפחת החנוכי. ולכן כתוב והחונים לפני המשכן קדמה בו' משה ואהרן ובניו, דדריש משה על מחנה לויה בריש תמיד [וכמ"ד, דמשה לא נתכהן אלא בז' ימי המלואים לבד] מה משה בחד דוכתא ואהרן בחד דוכתא, ואמאי מפיך קרא דמחנה

